

Gfv. IX. 30.281/2011/3.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság dr. Nagyné dr. Kálmán Éva ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Dóra Béla pártfogó ügyvéd **alperes** ellen **kölcsön visszafizetése** iránt a Pest Megyei Bíróság előtt 23.P.20.456/2008. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.22.126/2010/6. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.22.126/2010/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Az alperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli. Az alperest képviselő pártfogó ügyvéd díja az alperes terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Pest Megyei Bíróság 23.P.20.456/2008/52. számú ítéletével a felperes keresetének túlnyomórészt helyt adva az alperes marasztalásáról döntött.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes terjedelmű elutasítását kérte.

A másodfokú bíróságként eljáró Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.22.126/2010/6. számú ítéletével az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezését helybenhagyta.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében azt kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre kiterjedő hatállyal helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa.

Előadása szerint az elsőfokú bíróság által elkövetett lényeges eljárási szabálysértések miatt a másodfokú bíróságnak hatályon kívül kellett volna helyeznie az elsőfokú ítéletet és mivel ezt

elmulasztotta, a jogerős ítélet a Pp. 252. § /2/ bekezdésébe ütközik.

A felülvizsgálati kérelem szerint az elsőfokú bíróság a következő lényeges eljárási szabálysértéseket követte el:

Az alperes az elsőfokú ítélet meghozatala után fordult a jogi segítségnyújtói szolgálathoz, ugyanis fellebbezni kívánt az elsőfokú ítélet ellen és a ítéletelőtti eljárásban a jogi képviselőt kötelező.

Az alperes jogi képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd kérelme alapján engedélyezett az elsőfokú bíróság 59. sorszámú végzésével teljes személyes költségmentességet az alperes részére. Ezt megelőzően azonban az elsőfokú bíróság a Pp. 7. § /1/ és /2/ bekezdésében írtakat, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 5. § /2/ bekezdésének rendelkezését megsértve nem tájékoztatta az alperest perbeli jogairól. Az alperes annak ellenére nem részesült a költségkedvezmények tekintetében kioktatásban, hogy ez a jogszabályok alapján kötelező lett volna.

Az elsőfokú ítélet szerint az alperes 1.525.000 Ft perköltség megfizetésére köteles a felperes javára. Ez a rendelkezés azonban nem világos és nem egyértelmű ugyanis „nem derül ki, hogy mennyi az illeték összege és mennyi a felperesnek járó ügyvédi munkadíj összege”. Az elsőfokú ítélet emiatt nem felel meg a Pp. 77. §-a, 213. § /1/ bekezdése rendelkezéseinek.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, vizsgálhatta felül és azt nem találta jogszabálysértőnek.

A Pp. 252. § /1/ bekezdése sorolja fel azokat az esetköröket, amikor a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül végzéssel hatályon kívül helyezni köteles és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára köteles utasítani. A felülvizsgálati kérelem a Pp. 252. § /1/ bekezdésében írt okokra nem hivatkozott. A Pp. 252. § /2/ bekezdése szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem, illetve a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintettel hatályon kívül helyezheti és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasíthatja, ha az elsőfokú bíróság lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges a tárgyalás megismétlése, illetve kiegészítése.

A Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a másodfokú bíróság jogszabályt sértett-e azzal, hogy az elsőfokú bíróság által elkövetett - a felülvizsgálati kérelemben felhozott - lényeges eljárási szabálysértések miatt a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, azaz erre irányuló

fellebbezési kérelem hiányában, hivatalból nem döntött az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséről és új eljárás elrendeléséről.

A Kúria álláspontja a következő:

A Pp. 7. § /1/ bekezdése szerint a bíróság - jogszabályban előírt esetekben - kérelemre segítséget nyújt ahhoz, hogy a fél jogai, illetve törvényes érdekei védelmében a bírósághoz fordulhasson. Ez azt jelenti, hogy a bíróság kérelem alapján jogvédelmet nyújt ahhoz, hogy egyrészt a fél benyújthassa keresetét, másrészt, hogy keresete tárgyában érdemi döntés születhessen. E cél teljesülése érdekében, ehhez kapcsolódóan mondja ki a Pp. 7. §-ának 2008. január 1-től hatályos /2/ bekezdése azt, hogy a bíróság köteles a jogi képviselő nélkül eljáró felet perbeli eljárási jogairól és kötelezettségéről, valamint a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének lehetőségéről a szükséges tájékoztatással ellátni. A Pp. 7. § /2/ bekezdésének ezen rendelkezését a 2008. január 1-ét követően indult ügyekben kell alkalmazni, valamint azokban a 2008. január 1-én folyamatban lévő ügyekben, melyekben a költségkedvezmény, vagy pártfogó ügyvédi képviselet biztosítására vonatkozó igény ezen időpontot követően merült fel (2007. évi CLI. törvény 21. § /2/ bekezdése). Jelen per fizetési meghagyásos eljárásból fordult át peres eljárásba. A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésére 2007. szeptemberében került sor, de az eljárás már 2008. január 1-én folyamatban volt és mind a költségkedvezmény, mind a pártfogó ügyvédi képviselet biztosítására vonatkozó igény 2008. január 1. után merült fel. Jelen perben is helye volt tehát a Pp. fentebb idézett 7. § /2/ bekezdés alkalmazásának.

Az elsőfokú ítélet meghozataláig az alperes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet nem terjesztett elő. Az elsőfokú eljárásban egyetlen adat sem merült fel a tekintetben, hogy az 1952-es születésű, vállalkozóként tevékenykedő, 310.000 Ft szakértői költséget letétbe helyező alperes jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján teljes személyes költségmentességre lenne jogosult. A Pp. 7. § /2/ bekezdése a „szükséges tájékoztatást” írja elő a bíróság számára, az adott esetben azonban nem állt az elsőfokú bíróság rendelkezésére olyan tény, mely indokoltá tette volna, hogy az elsőfokú bíróság felhívja az alperes figyelmét a költségmentesség engedélyezése iránti kérelem benyújtására, illetve, hogy a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 5. § /2/ bekezdés utolsó mondatában írtaknak megfelelően az alperest tájékoztassa a költségmentesség engedélyezésének feltételiről. Nem merült fel az elsőfokú ítélet meghozataláig az sem, hogy az alperes pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezését igényelné, így a Pp. 7. § /2/ bekezdés szerinti tájékoztatásra e vonatkozásban sem volt szükség. Hangsúlyozza a Kúria, hogy az alperes az elsőfokú ítélet rendelkező részében írt tájékoztatás alapján tudomást szerzett arról, hogy az ítéletelőtti eljárásban a jogi képviselet kötelező a

fellebbezést előterjesztő fél számára, és az alperes még az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében sem jelezte, hogy élni kívánna a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének lehetőségével, azt jelentette be, hogy „jogi képviselőjének megbízása” folyamatban van.

A fellebbezés hiányosságai folytán kiadott 54. sorszámú végzésben az elsőfokú bíróság megadta a szükséges tájékoztatást a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének feltételeivel kapcsolatban. Ezt követően nyújtotta be az alperes kérelmét a Pest Megyei Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálatához, mely engedélyezte a pártfogó ügyvédi képviselet igénybe vételét, majd az alperes által meghatalmazott pártfogó ügyvéd kérte az ellenjegyzésével ellátott fellebbezést kiegészítő beadványban az alperes teljes személyes költségmentességben részesítését. Az elsőfokú bíróság pedig e kérelemnek az iratok felterjesztése előtt helyt adott.

Mindebből következően az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 7. § /1/ és /2/ bekezdésében, valamint a hivatkozott IM rendelet 5. § /2/ bekezdésében írtakat.

Tény, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része szerint az alperes 1.525.000 Ft perköltség megfizetésére köteles a felperes javára, és az indoklás nem jelölte meg, hogy az alperes az összesen 900.000 Ft kereseti illetéket lerová, túlnyomórészt pernyertes felperes részére mely összeg erejéig köteles megtéríteni a lerótt illetéket. Ez kétségtől hiányossága az elsőfokú ítéletnek, ugyanis nem vitatható, hogy az elsőfokú bíróság köteles lett volna indokolni a perköltség szóló döntését. Nem sértette meg azonban az elsőfokú bíróság a Pp. 213. § /1/ bekezdését, mely a teljesség követelményét nem az ítélet indoklásával kapcsolatban, hanem a kereseti kérelmek elbírálása, illetve a kereseti formát öltő egyéb kérelmek (például beszámítási kifogás) elbírálása tekintetében fogalmazta meg.

A Kúria álláspontja szerint azonban az elsőfokú ítélet indoklásának az alperes által hivatkozott hiányossága egyébként sem tekinthető olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, ami Pp. 252. § /2/ bekezdésének alkalmazását indokolttá tette volna.

Mindezek alapján a Kúria a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes eredménytelenül nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, személyes költségmentessége folytán azonban a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad, és pártfogó ügyvédjének díja is az alperes terhére értékelendő (6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § /1/ bekezdés és 14. §, Pp. 87. § /2/ bekezdés. A felperesnek felülvizsgálati perköltsége nem merült fel.

Budapest, 2012. február 7.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke

Dr.Lőrincz Györgyné sk. előadó-bíró

Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk. bíró